

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Skribanek Géza.

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt
Nyiltár sora 20 kr.
Hirdetések nagyság szerint.

Október hatodika

Ötven évvel ezelőtt . . . Fosz-
lányos viharfellegek húzódtak ko-
mor lassúsággal az őszi reggel
ködös egén. Olmos szürkeség bo-
rukt a tájra és nehéz borongás
ereszkedett le. Valami kimond-
hatatlan szorongás volt a le-
vegőben, vihar volt készülö-
ben . . . Az aradi várból megin-
dult a tizenhárom a vesztőhely
felé.

Azóta elmúlt ötven év. Öt-
venszer ujult meg október hat-
odika. Es őszi verőfénynek enyhe
ragyogása aranyozza be a tájat.
Tündökölve csillog mindenütt a
napsugár. Világosság . . . vilá-
gosság mindenütt. És megindul-
nak az ezrek, a tizezrek a vesztő-
hely felé. Az ősznek vannak
virágai: mind oda hordták, a hol
egykor a bitófák állottak. Ma-
gasztalás istenítés van még: mind
ő rájuk halmoztuk, a kiket még
halálukban is meg akart gyalá-
zni a hóhérok serege.

Hóhérok! Ötven évvel eze-
lőtt diadalmaskodó veszett dü-
hökben azt hitték, hogy elfojt-
hatták, kivégezhatték az Eszmét.
— Hol vannak most? Mivé let-
tek? Nevüket csak a rá szórt

átok és gyalázat tartja még em-
lékezetben.

Es a legyőzettek? A kiket
esufos bitó halálra ítélték és még
halálukban is meg akarták
beesteleníteni? — Nevüket és
alakjukat a halhatatlanság nap-
sugaras glóriája ragyogja be
és arra a helyre, ahol akasztófa-
ik állottak, egy nemzet jár imád-
kozni.

S ez az Eszme győzött. Sza-
bad országnak szabad népe ün-
neplé vértanuinak emlékét.

Oh, hogy az Eszme csak úgy
győzhet, ha a legjobbak halnak
vértanuhalált érte! Oh, hogy a
megváltóknak végig kell járniok
a Golgotát! Oh, hogy a diadal
utját vérvnyomok jelzik és hogy
vérvetésből fakad ki a szabadság
virága! Oh, hogy azoknak, akik
megérték az Eszme győzedelmét
sirva kell gondolniok azokra a
kiket keresztre vertek! . . .

Most ünnepeztük őket. Elhoz-
ta hódolatát az egész ország; ko-
szoruját a magyar nemzet képvi-
selőháza, virágait minden város
és könnyűit a nép.

Soha igazabban és tökélete-
sebben együtt nem volt az egész
magyar nemzet, mind az Aradon
kivégzett tizenhárom emlékünne-
pén. Külömbőség nincs magyar és

magyar között az ő sirjuknál:
hiszen mindnyájunkért szenved-
ték el a vértanuk halálát. Az ő
haláluk a szentséges szent kapocs,
a mely összetart bennünket úgy,
hogy soha semmi el nem választ-
hat többé. És mindennél erősebb
biztosítéka jövőnknek az ő vér-
tanuságuk.

Jöhetnek ránk ezentúl is sö-
tét, nehéz napok; oh, sokszor
fog még bennünket a kétség kör-
nyékezni: visszatekintünk glóriás
fényben uszó alakjukra és bizal-
munk sziklaerős.

Más nemzeteknek is vannak
hőseik, vértanuk: ilyenek egy-
nek sem! Könybe borult sze-
münk szivárványos ragyogásán
hát ha visszapillantunk rájuk:
hódolattal borulunk le előttük. A
mitoszok félistenei voltak ilyenek
csodás meséknek tündérlovagjai
hasonlók csak hozzájuk. . .

Könybeborult szemünk szi-
várványos ragyogásán át visz-
zapillantunk a multak ködébe.
Irtóztos kép! Foszlányos vihar-
fellegek az őszi reggel ködös e-
gén. Nehéz borongás a tájon. A
vesztőhelyen ott állanak a bitó-
fák, ott áll a bakó és ott áll az
istenek felséges nyugalmaival a
tizenhárom . . .

T Á R C Z A.

Az amerikai nagybácsik.

Talán nem is kellett volna a czim
elé az amerikai jelző, hiszen tudja és ér-
zi mindenki, hogy csak az amerikai ro-
konokról lehet itt szó, mert a mi hazabe-
li nagybácsijaink sokkalta inkább jó ne-
velésű emberek, sem hogy rá szolgáltak
volna arra, hogy akár vigjátéktárgy, akár
egy jótékonyezélu felolvasás, ezéltáblájáivá
legyenek. A mi nagybácsijaink — a haza-
beliek — tudják már kötelességüket, ha a
VI. vagy VII. X-et elérik, a kellő száz-
ezerforint is rakáson van, hát szépen át-
költöznek másvilágba, boldoggá téve szám-
talan unokaöcsüket, és azok ismert és
ismeretlen hitelezőit, úgy, hogy az örökös-
nek alig van más dolga, mint hogy egy
első osztályu temetést rendeljen a Pom-
pes Funebres-nél s a királyi közjegyzőnél
meghallgassa a szeretett (?) nagybácsi
testamentumának a kihirdetését, s felfá-
radjon a telekkönyvi hivatalba, s átírassa

a drága néhai ingó és ingatlanait.

De nem így tesznek az amerikai
nagybácsik! Oh ezek furfangos emberek,
nem hagyják olyan könnyen a „milliókat“
És éppen ez az amiért ezek a jankeek
megérdemelnék, hogy haláluk előtt 25-öt
vágassanak rájuk. Természetrajzilag az
amerikai nagybácsik, két osztályba oszt-
hatók. Először olyanok, akik léteznek, de
sohasem haltak meg, azaz az újvilág füs-
tös ege alatt tulélik összes unokaikat és
öcseseiket, — és olyanokra, akik nem lé-
teznek, de meghalnak, Ez az utolsó faj,
még veszedelmesebb. Avagy nem olvastak
e már kedvenc zournáljaikban ilyen hi-
reket: Mistar John Kohen sanfranciskói
gyáros 92 éves korában elhunyt. A néhai
legtökintélyesebb polgára volt a City-nek
a Railway Streten 9 palotája maradt, s
utolsó perceiben egy hü szolgája volt
körülötte. A milliomos Magyarországból
— Znióváraljából szakadt az újvilágba, s
eleinte csak tintaeladásából tengette életét
s most mégis 10 millió ezüst dollár ma-
radt utánna. — Nos amikor ezeket a sziv-
reható történeteket világgá röpitik, a Kár-

pátoktól az Adriáig — helyesebben Mun-
káestől Muraszombatig tizezer Kohen-nek
lábad könybe a szeme, és dobban meg
a szive. Másnap már 5000 városban ir az
árvaszék, a jegyző és pap — azaz anya-
könyvezető a sanfranciskói consulknak,
hogy az elhunyt millióner elvitázhatlan
unokái és unokaöcsesei, ezek az ő váro-
sukban laknak, s minden más, hasonló
nevű örökösjelölt, szédelgő, akiket egye-
nesen megkell lynchelni. A legközelebb
induló amerikai postagözös pedig, méter-
mázsa számra viszi a leveleket, iratokat,
születési bizonyítványokat aélyeges aktá-
kat az újvilágba, sőt ujabban már élel-
mesebb örökösök is készülnek, akik nyom-
ban hajóra szállnak a milliók után. De
oh uram! Végül kisül, hogy a milliók ura
tulajdonképen Kohn Izsák, nem is Znió-
váraljáról való, hanem Csehországból, a
Znaimi uborkák hazájából. Ezzel azután
örömmek és tragediának vége, a legtöbb
hasznót a kinstár huzta, aki vagy 10000
db. különféle okiratok bélyegéért sokkal
több pénzt kapott, mint akárhány örökös.
Ilyen csalfák az újvilágbeli milliók. Mire
hozzánk jönnek, kutyamódon leolvadnak.

Vécsey . . . Török . . . Leiningen . . . Összesen tizenhárom. Annyi csatának diadalmas hősei! Damjanics: a csaták országlánja, a félisten! Mind mind a vesztőhelyen. Annyi diadalmas, véres csatában gyáván bujt el előlük a halál és ime hóhér keze által kell meghalniok.

Nem remegett egyik sem. Haláluk olyan volt mint a milyen életük: nagy és fenséges. És hogyha halálukra gondolunk, néha még mindig eltölti szívünket a keserűség. Hiába a feledés, hiába az engesztelődés, a szív szava néha tulkiáltja az értelem szavát: mért kellett nekik bitófán halniok. Komor őszi reggelen, a mikor foszlányos viharfellegeket kergetett az északi szél! Nekik: a legjobbaknak, a legnagyobbaknak! . . . Sötét komor nap volt akkor, névtelen szorongással teljes — de ime hiszen ma őszi verőfénynek esendes ragyogása tündököl mindenütt. Világosság mindenfelé.

És a vértanuk véréből kikelt a szabadság isteni virága. A vértanuk nem haltak meg hiába. A megváltóknak pedig végig kell járniok a Golgotát!

És ha szívünk fájdalma kitör néha, elnyugszik nemsokára. Helyébe jó a csendes megnyugvás, az emlékezés és az imádság.

Ugy végeztetett, hogy ők meghaljanak azért, hogy nemzetük éljen.

Nemzetük él és szabad. Nemzetük él és imádkozni jár haláluk helyére. Nemzetük él és milliók ajkáról áldás száll nevükre. Nemzetük él, le nem győzheti semmi. Hóhérajai pedig elpusztultak, semmivé váltak.

Az aradi vesztőhely oltárrá lett. Egy nemzet jár oda imádkozni, arra a helyre, melyet a tizenhárom halála szentelt meg.

A komor szürkeséget felváltotta a ragyogás, a vereségből

Higyjék el, nem érdemes örökölni!

Most pedig érezzenek irántam forró részvétet, mert áttérek az én saját nagybácsimra. Épen dr. Nyuzó Alfréd ur irodájában töltöm az ősjogászai éveimet, amikor a Tárogatóban olvasom, hogy James Pavlicsek cincinnáti államának hidépitőjét szél érte, s rengeteg millióit, melyet saját találmányával szerzett, ismeretlen örökösire hagyta, akiket most a konszultus jelentkezésre szólít fel. Az örvendetes napi hírben az is el volt még mondva, hogy jeles férfi első feleségét, aki már 30 éve, hogy elköltözött az újvilágból, Betti Hajasnak hívták. Semmi kétség ez, az én Erzszi nagynéném, akit annyit hallottam emlegetni, hogy egy szép napon elvitorlázott a mi fatornyos községünkben. A notáriust egy expresse levélben riasztottam fel, hogy adjon egy hatósági bizonyítványt s a nagyhasu plébános pedig — mert az ekleziának új harangot ígértem az örökségből, — ékes latin és magyar nyelven a Jézus Krisztus nevében is bizonyította, hogy csak is én vagyok az a Pavlicsek

diadal lett, a bitófából pedig ereklje . . . És a mikor könnyekkel szemünkben megünnepeltük a nagyok között a legnagyobbakat az aradi tizenháromat, akkor nemzetünknek örök életerejét ünnepeltük meg. Az a nemzet, a melyért a Tizenhárom szenvedett vértanuhalált, örökké él. . . .

Waggon hiány.

Néhány éve már, hogy az itteni vasuti állomáson, október hóban waggon hiány mutatkozik, a mennyiben ez időtájt, a vasut osztrák vonalain nagy mennyiségű gyümölcs küldemények adatnak fel, a melyek továbbítására a waggonok nagy része az érintett vonalakon visszatartatik.

De még soha sem volt ily waggon hiány itt észlelhető, mint az idén, a midőn minden tekintet nélkül a magyar vonalak forgalmára, egyetlen egy waggon sem jön vissza Ausztriából.

A meglehetősen sikerült magyarországi aratás következtében szeptember hóban igen élénk gabona üzem fejlődött ki; a nagyobb gabonakereskedők tekintélyesebb mennyiségű gabonát irányítottak vizen Barcsra, amely küldemények most waggon hiány miatt, már néhány hét óta innen tovább nem mehetnek.

Egy óriási töke hever itt paragon a mi rengeteg kamat veszteséget okoz, mert a kereskedők nagyobb része határidő mellett kötött szerződést a gabona szállításra, a mit most be nem tarthat, a minek ismét pereskedés, és az üzlet felbontás a következménye.

Minden oldalról kérelemmel és panaszokkal ostromoltatott a déli vasut budapesti igazgatósága. Strasser és König budapesti nagykereskedő-cég személyesen panaszt emelt a kereskedelmi-Miniszter urnál, de sajnos, eredmény nélkül!

A déli-vasutnak ma legalább 600 waggon rakomány gabna és liszt áru forgalma van Barcsra és ez idő szerint nem képes még csak jelezni sem, hogy mikor fogja ezen óriási számú waggonokat rendelkezésre adni.

László, akit az örökség megillet. Ismert nagybácsimat is személyesen, sőt nagynéném, amikor még nem Betti, hanem Erzsóknak hívták, ő tanította a hiszekegyre!

Ezekkel elkészülve, visszautaztam a fővárosba. Hol is első dolgom volt, hogy amerikai ismereteimet gyarapítsam, s e célból egy délelőttöt töltöttem a városligetnek „Amerika” nevű részében. Délután megvásároltam Amerika térképét és földrajzát és tanulmányoztam, azután egy amerikai fényképésznél levéttetem magamat, egy amerikai biztosító intézetnél 5000 frtig assecuráltam és este egy amerikai vacsorát élveztem, és amerikai lapokat olvastam, hogy csakugy zúgott a fejem. Már azt képzeltem, hogy telivér amerikai vagyok. Másnap az amerikai konzulátus szolgálójával kötöttem ismeretséget, akitől egy amerikai puskát kaptam, melylyel azonban előbb ő a zsebemet felmetszette, úgy amint az Arizonban is szokás. Délután a városligetben az újvilág állatfajtaát nézegettem és sohajtoztam nagybácsim után.

Ily dus tapasztalatokkal azután el-

Az itteni gabnakereskedők, és több gőzmalmok megbizottai e hó 11-én ujlag táviratilag panaszt tettek a kereskedelmi-Miniszter urnál a déli-vasut ellen, és egyidejűleg az itteni kerület képviselőjét Psik Lajos urat is megkeresték, hogy kérelmükben a kereskedelmi-Miniszter urnál közbenjárjon.

Hisszük, hogy ezen újabb lépésnek meg lesz a kívánt eredménye, és a kereskedelmi-Miniszter ur utat és módot fog találni arra, hogy a déli vasut végre a magyar kereskedelmi érdekek kielégítésére szoríttassék.

Hirek

— **A barcsi dohánybevéltő-hivatal** új építkezéseinél a munkálatokat a következő barcsi iparosok vállalták el: a kőműves munkát Müller Károly, az ács munkát Szenicza Ferencz, az asztalos munkát Fleisekker Antal s a fádigos munkát Nagy Vilmos. Az építkezési munkálatok már megkezdődtek.

— **Betyár világ.** Kremzír Miksa ismert barcsi bérlő f. hó 10-én egy névtelen levelet kapott a postán, melyben életveszélyesen fenyegetik az esetben, ha a barcsi határban lévő vukovári erdőszélen egy meghatározott fához 850 frtot ki nem visz és ott a követelő által a faágon hagyandó piros kendőbe ott nem hagyja. Kremzír a fenyegető levelet átadta a helybeli csendőrségnek, kik már megtették a nyomozást, s az jelenleg is folyamatban van, de eddig még eredményre nem vezetett. Ismerünk már ilyen dolgokat, lehet, hogy csak izetlen tréfa, ijesztetetés, vagy valami jámbor együgyű ember ily módon óhajtana pénzhez jutni, de az ilyen ügy jár, mint pár év előtt a szentesi takács, ki szinte ily módon akart pénzt kicsikarni a szentesi korcsmárostól s más földbirtokosoktól, azonban próbálgatásának börtönbüntetés lett a vége.

— **Tűz.** Szerdán reggel fél 7 óra körül rémes tűzilárma verte fel Barcs lakóinak nyugalmát. A tűz eddig még ismeretlen okból Ivánovics János barestelepi vendéglő istállójában ütött ki s úgy az istálló, valamint a mellette levő pajta

utaztam a nagy utra, de előbb egy amerikai hintaszékben be gyakoroltam magamat a tengeri betegségbe is. Végre itt voltam. És itt jön a tragedia. Mikor nagybátyám palotáit kerestem, egy jankee azzal igazított utba, hogy „az a vén kutya most a kávéházban ül és levelet ír”. Elhült a vérem! Hát itt a lelkek visszajárnak a kávéházba és leveleket irnak. Reszkettem a félelemtől, de benyitottam és oda álltam legfehérebb legőszebb alakhoz, és megszólított. Mister Pavlicsek hidegen köszöntött, és tudtomra adta, hogy nem ő hunyt el, hanem a házmestere, akit Havlicseknek hívnak. Ez az egész! Lerogytam egy székre, és lázasan összevissza beszéltem. Harmadnap visszanyertem egészségemet, s ekkor nagybácsim azt mondta, hogy látja, hogy a klíma nem nekem való, utazzak vissza Európába. Előmbre esőrgtetett 100 Dollárt, s mire észre vettem magamat, egy ördöngős lift már a földszintre szállított. A 100 Dollárt még aznap elvertem, és este pedig engem vertek el amugy amerikaiasan.

(Folyt köv.)

is leégett. Az épületek biztosítva nem voltak, a kár mintegy 4—5 száz forint.

— **Esküvő.** Hómann György törekvő fiatal óra- és ékszerüzlet tulajdonos e hó 24-én vezeti oltárhoz Szillban d. u. 1 órakor Farkas Erzsébet kisasszonyt, odaváló Farkas N. vendéglős bájos leányát.

— **Hideg időjárás.** Az október hó második hete ugyancsak hideg időre vált, mintha korán akarna beköszönteni a tél. A vasárnapi erős szél úgy lehűtötte a levegőt, hogy deres reggelekre ébredtünk s a hideg beillett volna tél elejére is. Ugyancsak vasárnap több helyről mint Budapest, Arad stb. nagy jégesőt és szelet jelentenek, mely azonban nagyobb károkat nem csinált, bár több helyen még nem szüreteltek. E hirtelenül hidegre vált idő reméljük azonban, nem lesz maradandós.

— **Vihar.** Péntek és szombat közti éjjelen erős záporosóval vegyest rémes zúgással nagy vihar vonult át Barcs utcaiban, mely felveré az alvó emberek nyugalmát. A vihar károkat is tett, amennyiben a tarnóczai-utczában több épület tetjét felszakította és lesodorta. Más községekben is, — mint bennünket tudósítanak — kisebb-nagyobb károkat okozott a vihar, sőt részben általa emberélet is esett áldozatul. Ugyanis a Babócsa közelében levő grf. Somssich féle Ujmajor pusztáról Angyal Pál 16 éves urasági cseléd kukoriczát ment fosztani a közeli Halastó nevű pusztára. Midőn a fosztásnak vége lett, pálinka áldomást adott a gazda, melyből a különben is fiatal, gyöngeszervezetű ember mértéken felül ivott. Ugy éjjel 11 óra után együtt indult haza Kertész József nevű pajtásával, ámde az uton rosszabbul lett s pajtásától, — ki szintén itt volt — elmaradt. Kertész valahogy csak haza támolygott, de Angyal Pál, midőn még reggelre sem tért haza, elmaradása gyanút keltett édes anyjában és keresésére indult. Nemsokáig kellett keresnie. Egyetlen fia ott volt holtan az ujmajori mezőn, az erős záportól keletkezett pocsolyában. Az orvosi vizsgálat gyorsan megejtetett, mely alkalommal konstatálva lett, hogy a pálinka gyilkos ereje a fiut leverte lábáról s ép a pocsolyába esett, hol a hideg víz és szél úgy szőlván megdermesztette a magával tehetetlen fiut.

— **Somogyvármegye közigazgatási-bizottsága** Tallián Gyula főispán elnöklete alatt, e hó 11-én tartotta havi ülését. A főorvosi jelentés szerint, az elmúlt hóban az általános közegészségi állapot igen jónak mondható. A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint, szeptember hónapban 264388 frt. 85. kr. egyenes adó fizettetett be, tehát 35955 frt. 19 krral több, mint a múlt év szeptember havában. Gulyás Ferencz kir. tanfelügyelő jelentést tett a bizottságnak, hogy a vármegye két határszéli községe, Kereseliget és Szulok hazafias magyar érzésének örvendetes bizonyítékát adta az által, hogy iskolaszéke utján elhatározta, hogy eddigi vegyes tannyelvű iskolájában a jelen tanévtől kezdve tanítási nyelvül kizárólag a magyart választja. Az iskolaszékeknek eme következményeiben messze kiható nemes határozatát a bizottság annál nagyobb örömmel fogadta, mert éppen e határszéli községek vádoltattak

aazzal, hogy még iskoláik utján is a németesítési törekvéseket istápolják, minek a most jelzett elhatározás legszebb cáfolatát képezi.

— **A pinczeszövetkezetekről** ezimen igen érdekes könyv jelent meg a könyvpiaczen, mely utmutató a szőlős gazdáknak arra nézve, hogy miképen lehet bortermésüket pinczeszövetkezetek utján jobb áron értékesíteni, és mi módon lehet az ilyen szövetkezeteket megalakítani. A művet, — mely Zigány Zoltán felsőkereskedelmi iskolai tanárnak és Boross Károly, a Borászati Lapok szerkesztőjének a földmívelésügyi miniszter által díjazott pályamunkáiból van összeállítva — különösen ajánljuk szőlő termelő gazdáink figyelmébe. A könyvet alkalmas helyeken bővebben ismertetjük.

— **Halottak estjére** alkalmas sirkoszoruk a legizlesebb legszebb kivitelben az egyszerűtől a legnagyobb igényeknek megfelelőleg (sirkő alakban is) a legjutányosabb árban kaphatók a barcsi könyvnyomdában és könyvkereskedésben. Figyelmébe ajánljuk ezt lapunk szives olvasóinak.

— **Fortuna otthona,** Az osztálysorsjáték utolsó húzásán a 600,000 koronás jutalom nyeresemény a rendkívül szerencsés és hírneves Gaedick A, főgyűjtődjében (Budapest, Kossuth-Lajos utca 17.) vásárolt 62551 számú sorsjegyre esett. Ezen főelárusító kifizetett már vevőinek egy 400,000 koronás főnyereseményt, kétszer 100,000 koronás főnyereseményt, háromszor 60,000 koronás főnyereseményt. I. osztályú sorsjegyek ezen szerencsés főelárusítónál már most kaphatók.

— **Mosse Rudolf** világhírű czég f. h. ő elseje óta Budapesten, (Károly-körút 9.) fiók-hirdetési-irodát nyitott, mely az összes bel- és külföldi lapok részére szolidul és a legjutányosabb árban közvetíti a hirdetéseket.

— **A háziasszony takarékosága** egy fiatal házaspár szerencsésjét alapította meg. Mint bennünket megbízható forrásból értesítenek, egy hivatalnok családja nagyon szűk anyagi viszonyok közt tengette életét. A férj alig volt képes a szerény háztartása költségeit beszerezni, sőt a midőn ezenfelül még súlyos betegségbe esett, a különben felhőtlen házaselet nyugalma az egymást szerető férj és feleség között már már veszélyeztetve volt. A nyomort a gondok csak nyomasztóbbá tették. A férj csüggedve gondolt nehéz helyzetükre. Az asszony azonban nem esett kétségbe, hanem bátorította férjét és biztosította, hogy nemsokára, már a legközelebbi napokban a sors jobbra fordul. És ez így is történt. Mert amint a szükség és gond legmagasabb fokra hárgott, a fiatal pár pedig megfosztva minden élelmiszertől az isteni gondviseléshez fohászkodtak, váratlanul feltűnt szerencsésillaguk, — a legutóbbi osztálysorsjátéknál megnyerték a nagy nyeresemények egyikét. Az asszony t. i. daczára a nyomornak, daczára a kísértésnek, hogy a szükség napjaiban eladja az összekuporgatott fillérjein vásárolt sorsjegyét ellenállt es ezen kitartása folytán vagyonhoz jutott. A Török A. és társa czég szerencsése folytán — mert itt vásárolták a nyerő sorsjegyet — a gondot, szükségét és nyomort jólét szerencsése váltotta fel és a férj meggyógyulása után, diesérték

Török bankház szerencsésjét és most boldogan élnek. A most kezdődő osztálysorsjátéknál olvasóink figyelmébe ajánljuk ezen czéget, mely szerencsésjénél, szoliditásánál és megbízhatóságánál fogva amugy is nagy bizalomnak örvend. Török A. és Társa bankháza Budapesten a beérkező megbízásokat pontosan, gyorsan és megbízhatóan teljesíti. Az első osztályú sorsjegyek árai: 1/1 sorsjegy 6 frt, 1/2 sorsjegy 3 frt, 1/4 sorsjegy 1 frt. 50 kr. 1/8 sorsjegy 75 kr. Sorsjegyek bevásárlásánál Török A. és Társa budapesti bankházát, Váci-hörut 4/a legmelozebben ajánljuk.

CSARNOK.

Gyásznapok.

Az aradi vértanúk halálának ötven éves évfordulóján a „Baresi Olvasó kör” ezen alkalommal tartott ünnepélyre írta és felolvasta:

Körmeny Alajos.

Tisztelt ünneplő közönség!

Jelentőségében megrendítő a mai nap emléke! Lelki szemeim elhomályosulnak, midőn a phantasia szárnyain utrakelve gondolataimba mélyedek s a ti dicső alaktok, aradi martyrok, előttem megjelen.

Egy nemzet életében, egy hosszú időn át elfeledett ország: csillagtalan éjszakájában ti voltatok ama félistenek, kiknek emlékéhez egy rablánczra vert nép keservét kisírni sietett. . .

Emlékezem és látok . . .

Koszoruzott völgyek ölében, zöld lombok alatt, magas bércek vadregényes sötét ormainál, az Alföld délibábos tengersikján sirást, fojtott zokogást hallok és kérdi lelkem: „Miért e zokogás? Emberek! miért e könyek? Öröm vagy bánat sajtolja azokat?” . . .

Bizonyos, koldus-alakok, éhség és szomjuságtól meggyötört szánalmas emberek bujdosását látom; hallom, mint ajkaik lázban égve kérdik: „Oh meddig e nyomor? Minden ékességgeddel mikor térsz vissza szép kikelet?”

Fanyar mosoly, elszáradt környék, s a kétségbeesés ijesztő réme ül arcaikra . . . Bujdosnak . . . Rohannak a rengeteg felé, mert sas, bérce, szikla, bilincseit zörgető őserdő kell a boldogtalannak. . . Lelke rokon a sötétséggel, átkozó karját az égnek emelő kőszirtek szellemével! Vihar kell a feldult kebelnek! . . . A tépett szív sebére az emberek mosolya méreg, az orkán dühödt, vad kaczaja hat arra gyógyítólag! . . . A szenvedő szenvedőt akar látni! . . . A bércek marzangolt testét, a barlangok kinosan vonagló száját, forrásokat, melyeknek jéghideg vize szétszivárogoz s enyhét ad az ember forró kinjának. . . A kopaszbérce, melyen egy-két törpe fenyő megmaradt, hajszálként meredez, s mely örök tusát viva az elemekkel daczolva néz most is az égbe, kétségbeesett elszántsággal tartja felemelve sziklás ökleit, hogy összemorzsolja a reá szórt villámokat! . . . Ez az utolsó pillanatig mély elkeseredéssel daczoló vén bérce barátja a boldogtalan lelkének! . . . A rengeteg felemelve hartja büszke fejét és nem tartja meg semmi hatalom előtt, farkasszemet néz a természettel s nem köszöni meg életét, melyet a sors szolgáinak nyomorgatására ad! . . .

(Folyt köv.)

Kiadó egy kényelmes lakás Barcson

a tarnóczai-utcában lévő Oberitter féle házban, mely áll 2 szoba, 1 konyha, c'éskamra stb. hozzátartozó helyiségekkel, kertből. Feltételek megtudhatók ugyanott.

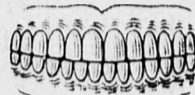
Irodaszolga husz forint havibérrel felvétetik

a „Baresi sertéshizlalo részvény-társaság“-nál.

Személyes jelentkezés f. hó 18-án délelőtt.

D. KOCZOVAN T.

fogspezialista.

Ahlirott bátorkodom ezennel becses tudomására juttatni, hogy Budapestre megérkezve, a „Garni“ szállodába ideiglenes

fogászati műtermet nyitottam.

Fogakat és fogsorokat

arannyal, platinával, vulkánittal és celluloiddal borítva minden fájdalom nélkül, a legrövidebb idő alatt és a legújabb találmány szerint helyezek el

Áraim mérsékeltek.

kitünő tisztelettel

D. Koczovan T.

fogspezialista.

2-5

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDASSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZIERH IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

*Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal
50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.*

Megjelenik tizenkét
kötetben

famentes, tehát soha meg
nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára
rendkívül díszes félbőr-
kötésben, bőrháttal és
vászonablával

8 frt.

Minden négy kötetben egy-egy
kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes
kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmiképp sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog
közrebocsáttatni.

Egy-egy füzet ára
30 kr.

A füzetes kiadáshoz díszes be-
kötési táblák szállítanak

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben
minden rendes hazai könyvtárban.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvkereskedéshez vagy aláírt kiadóhoz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

vagy

mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az életkönyvet, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolások: lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített historial muzeumot nyújtanak az előfizetőknek, a művet a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műremekekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltségének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság.

Előfizető gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Nyomatott Barcson Skribanek Géza könyvnyomdájában.